

AUGUSTUS

J.D. Barker bij Boekerij:

Horen, zien, zwijgen
Het vijfde meisje
Vergeef me
De beller op lijn vier
Augustus

Met James Patterson:

De kustmoorden
Oorverdovend

J.D. Barker

AUGUSTUS

ISBN 978-90-225-9640-1

ISBN 978-94-023-1932-3 (e-book)

ISBN 978-90-528-6520-1 (audio)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *She Has a Broken Thing Where Her Heart Should Be*

Vertaling: Joost van der Meer en William Oostendorp

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: © Arcangel Images

Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© 2019 by Jonathan Dylan Barker

© 2022 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor mijn kleine meid.
Het helderste vonkje.*

Ze heette Stella, en vanaf het eerste moment dat ik haar zag, hield ik van haar. Zelfs nadat ik had toegekeken hoe ze een man vermoordde die veel op mij leek, kon ik niet anders dan van haar houden.

Ik wist niet dat ze hem had gedood, niet op dat moment, dat kon ik ook echt niet weten. Ik had alleen gezien dat ze elkaar kusten, maar dat dat moment zijn einde betekende, was net zo zeker als het gegeven dat stromend water zijn laagste punt zoekt.

Te midden van haar verontschuldigen voor wat ze had gedaan, zouden we het lichaam samen begraven.

Daarna zou ze in de nacht verdwijnen en weg zijn.

En ik, met een van pijn vervuld hart, kon niets anders doen dan volgen, achter haar onweerstaanbare geur aan.

– Jack Thatch, 22 jaar

DEEL I

‘Denk eens aan de lange ketting van ijzer of goud, van doornen of bloemen, die jou zonder de vorming van de eerste schakel op een gedenkwaardige dag nooit zou hebben vastgebonden.’

– Charles Dickens, *Grote verwachtingen*

8 augustus 1984

Acht jaar

Logboek 08/08/1984 -

Persoon 'D' binnen verwachte parameters.

- Observatieteam Charter - 309

‘Tijd.’

‘Sst, klein onderkruipfel. Ik praat met m’n zus.’

Ik keek toe terwijl tante Jo nog een sigaret, een Marlboro Red 100, pulkte uit het pakje dat bovenop had gelegen in haar geruite stoffen tas, en hem in haar mond stopte, aanstak met een zilveren Zippo en een grijze rookwolk naar de hemel blies.

‘Eén uur, zei u. Dat was om vijf uur. Het is nu zes uur. De tijd is om,’ liet ik haar weten. Ze had geen besef van tijd. Gaf je haar de kans, dan zat ze de hele dag hier op de begraafplaats tegen de grafstenen te praten. Nou ja, mama’s steen. Tegen papa praatte ze niet. Papa mocht ze niet zo.

‘*Knight Rider* begint over twee uur.’

‘Je zult *Knight Rider* niet missen.’

‘De laatste keer miste ik het,’ bracht ik haar in herinnering. ‘We gingen hier weg om half zeven, waren thuis om zeven uur, gingen eten en toen móést ik eerst van u in bad en tegen de tijd dat ik ging zitten om te kijken was het al half voorbij. Een serie als *Knight Rider* kun je niet halverwege gaan kijken. Die moet je vanaf het begin zien.’

Tante Jo nam een trekje van haar sigaret. ‘Voor een achtjarige heb jij een feilloos geheugen, weet je dat?’

‘Kunnen we gaan?’

‘Nog niet.’

Ik zuchtte en reikte naar de radio.

Tante Jo had een deken uitgespreid over de graven van mijn ouders zodat we niet op het natte gras hoefden te zitten. Het had bijna de hele ochtend geregend, en de zon in Pittsburgh deed zelfs in augustus weinig om de boel op te drogen. De grond was nog steeds helemaal zompig.

‘Vier jaar, Katy,’ zei tante Jo tegen mama’s steen. ‘Vier jaar sinds die ellendeling van een man van je jou van ons afnam, van mij en je kleine zoontje, Jack.’

‘Papa heeft mama niet vermoord.’

‘Hij zat achter het stuur, toch?’

‘Het was een ongeluk.’

‘Hij was dronken.’

‘Mama had twee glazen wijn op en papa dronk cola. Dat was wat de ober zei. Het staat in het politierapport.’

Tante Jo schikte de bloemen in mama’s vaas. Haar vingers zaten onder de gele vlekken. De bloemen waren madeliefjes. Op weg hiernaartoe had ik ze zelf uitgekozen bij Giant Eagle. In papa’s vaas stonden geen bloemen. Die zat vol met stilstaand regenwater en onkruid. Tante Jo liet me het niet opruimen.

‘Hij was dronken voordat hij wegging.’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Voordat ze me bij u gingen afzetten, dronk hij thuis ijsthee. Mama ook.’

‘Dat kun jij niet weten.’

‘Ik heb een feilloos geheugen, dat zei u net.’

‘Je was vier.’

‘Ik dronk chocolademelk. Dat had mama in mijn tuitbeker gedaan zodat ik die kon meenemen. We keken bij u op de bank naar *Magnum, P.I.*, en meteen daarna bracht u me naar bed. Die avond hoefde ik níét in bad.’

‘Huh.’

‘De radio is kapot.’ Ik had de knop helemaal rondgedraaid en alleen maar ruis gekregen.

‘Hij is niet kapot, het is alleen lastig om signaal te krijgen hier.’

‘Waarom hebt u ’m dan meegenomen?’

‘Omdat we soms wel een signaal krijgen, en je moeder hield van muziek.’

Bob FM zat op 96.9. Ik draaide de knop iets links van het streepje voor zevenennegentig. Huey Lewis zei iets over een nieuwe drug, daarna vervaagde het geluid terug naar ruis.

‘Je slaat je bad niet over.’

‘Als ik vanavond mijn bad oversla, kunnen we tot zeven uur blijven en mis ik *Knight Rider* niet,’ legde ik uit.

Tante Jo drukte haar sigaret uit tegen de zijkant van papa’s steen en stopte hem in een klein blikje dat ze bewaarde in de schortzak van haar verschoten roze serveerstersoniform. Normaal zou ze de peuk ergens in het gras hebben gegooid, maar niet hier, niet op de begraafplaats en zeker niet vlak bij mama’s graf. Ze vond nog een sigaret, stak hem op en nam een trekje. ‘Oké, vanavond geen bad, maar morgen neem je er zeker een. Afgesproken?’

‘Afgesproken.’

‘Nog één uur dan,’ zei ze. ‘Wat staat hier, Jack? Kun je het lezen?’

‘Dat weet u wel.’

‘Wat staat er dan?’

‘Dat laat u me elk jaar voorlezen.’

‘Wat staat er, Jack?’ Met de hand waar de aansteker in zat tikte ze tegen de zijkant van mama’s grafsteen. ‘Lees op.’

Ik rolde met mijn ogen. ‘Kaitlyn Gargery Thatch. 16 februari 1958, 8 augustus 1980. Liefhebbende echtgenote, moeder en zus.’

‘Mijn lieve kleine zusje. Er zou ook moeten staan: “Vermoord door een slechte man die zich het graf hiernaast in dronk en haar schoppend en gillend meesleurde zodat hij niet alleen hoefde te zijn.”’

‘Papa dronk niet.’

‘Hij dronk veel.’

Tante Jo dronk graag, vooral wijn. Tante Jo nam aan dat iedereen dronk. Als papa dronk, dan zag ik hem nooit. Mama dronk wel, maar niet zo veel als tante Jo.

Op papa’s steen stonden alleen zijn naam, geboortedatum en sterfdatum. Zelfde dag als mama. Als tante Jo haar zin had gekregen, zou hij helemaal geen steen hebben gehad. Gelukkig was het niet aan tante Jo geweest; de jongens in de ijzerhandel waar papa werkte, hadden allemaal meegedaan en voor beide grafstenen betaald, want mama en papa hadden geen geld opzijgelegd voor begrafenissen. Beide stenen waren gehouwen uit dezelfde plaat zwart graniet. Die van mama blonk, na te zijn opgepoetst door tante Jo toen we aankwamen. Op die van papa zat een laag stof en vuil, en het oppervlak eronder zag dof. Ik zou later terugkomen om hem schoon te maken en als die van mama te laten blinken.

Toen ze doodgingen, was ik vier en hadden de afgeronde bovenkanten van beide grafstenen boven me uitgetorend. Maar inmiddels was ik zeker dertig centimeter langer. Nu kwam ik overeind en streek ik mijn spijkerbroek glad over mijn knobbelige knieën.

‘Waar ga jij naartoe?’

‘Ik wil een stukje lopen.’

Tante Jo fronste haar voorhoofd. ‘Je zou hier moeten blijven en met je moeder praten. Ik weet zeker dat ze graag zou horen wat er allemaal is gebeurd het afgelopen jaar.’

Ik rolde opnieuw met mijn ogen en legde een hand op mama’s grafsteen. ‘Mama, ik ben acht. Ik heb geen vrienden, omdat de meeste kinderen stom zijn. Van tante Jo mag ik nog steeds geen chocoladekoekjes voor

het ontbijt en het is saai op school. Over een jaar meld ik me weer, misschien wel eerder als er iets verandert met de koekjes.’

Tante Jo zwaaide de hand met de sigaret boven haar hoofd. ‘Ga maar. Loop alleen niet te ver weg.’

Ik wierp een vlugge blik op papa’s steen. Ik zou terugkomen om met hem te praten. Met een meeluisterende tante Jo erbij kon ik dat niet.

Ik griste de radio van de deken, trok de antenne helemaal uit, zette het volume harder, hield het apparaatje voor me en liep de kleine heuvel op naar de rest van de begraafplaats.

Mama en papa lagen begraven aan de zuidkant van de begraafplaats, onder een rode esdoorn. In deze tijd van het jaar waren de bladeren brandweerwagenrood.

De ruis hield heel even op en ik meende Elton John te horen, maar toen was hij alweer weg. Ik bereikte de top van de heuvel en maakte een scherpe bocht naar links, waarbij ik oplette dat ik op het stenen pad bleef en niet over de graven aan weerszijden liep.

Toen ik de mausolea bereikte, allemaal in twee keurige rijen met een stenen pad door het midden, bleef ik even stilstaan.

Pittsburgh had veel begraafplaatsen. Deze, All Saints Hollow, was een van de grootste.

De mausolea.

Ik vond ze niet zo leuk.

Als we langs een begraafplaats reden, zei tante Jo altijd dat je je adem moest inhouden zodat de geesten van de doden je niet konden vinden. Ik weet niet zeker waarom deze regel niet gold als je je echt op de begraafplaats bevond, maar als hij ergens gold, zou het bij de mausolea zijn. De lucht was hier stil. Ik stelde me voor dat de doden uit de scheuren in het gesteente koekeloerden, knokige handen, klaar om uit te reiken en nietsvermoedende jongetjes te grijpen, om ons in die plompe grafkapellen te trekken en ons daar voor altijd vast te houden.

Ik ademde diep in, drukte de radio tegen mijn borst en rende tussen de mausolea door, waarbij ik bijna struikelde toen Steve Perry uit de speaker begon te blèren.

Ik bereikte het einde van de mausoleumrij en blies de lucht uit terwijl er weer ruis uit de speaker kwam. Ik had geen idee waarom de radio het te midden van al die gebouwtjes wel deed en het boeide me ook niet echt. Ik kon een andere plek opzoeken. Ik ging echt niet terug.

Uitkijkend over tweehonderd hectare aan golvende heuvels zag ik tante Jo of de rode esdoorn niet meer.

Bij een dichte bomenrij eindigde de begraafplaats. Onder de bomen stond een zwarte metalen bank, de takken van een wilg hingen over de bovenkant heen, een bladerdak van dunne bladeren en in schaduwen verzwaard mos. Op die bank zat een meisje. Op een meter of dertig van haar vandaan stond een vrouw in een lange witte jas naast een witte SUV op een van de toegangswegen tot de begraafplaats, met haar handen in de zak.

Het was niet erg warm, maar ook niet koud, te warm voor zo'n jas. Dit leek haar niet dwars te zitten. Ze had hem tot haar hals dichtgeknoopt. Toen ik over de heuvel liep, draaide de vrouw zich naar me om, met ogen zwart als van een havik. Haar haren, net zo wit als haar jas, wapperden in de lichte wind. Ze verstijfde toen ze me zag en trok haar schouders op. Haar handen balden zich tot vuisten en verdwenen in de plooiën van haar jas. Daar hield ze ze een ogenblik, met haar ogen op mij gericht, op haar hoede en vreemd, en vervolgens richtte ze haar blik weer naar het meisje op de bank.

Het meisje droeg een witte blouse met ruches, ook helemaal dichtgeknoopt, netjes in een zwarte rok die iets over haar knieën viel. Haar lange bruine haar, levendig met golven en krullen, viel over haar schouders en haar rug. Eén kant bedekte deels haar gezicht, de andere was achter haar oor vastgespeld. Haar donkere ogen verloren zich tussen de bladzijden van een paperback die ze met gehandschoende handen in haar schoot hield.

Ik weet niet zeker hoelang ik daar stond.

Ik weet niet zeker waaróm ik daar stond.

Maar daar stond ik, kijkend naar haar, naar hoe ze de bladzijden met zachte vastbeslotenheid omsloeg, haar lippen iets uiteen, de woorden heel zachtjes mompelend voor een geboeid gehoor van één persoon.

Uit mijn radio schalde 'Jessie's Girl', en het hoofd van het meisje schoot met een ruk omhoog, haar blik op mij gericht; één hand gaf zorgvuldig aan waar ze was gebleven in het boek.

Ik morrelde aan de knoppen van de radio en zette hem zachter.

Dat ik naar de bank liep, kan ik me niet herinneren, maar op de een of andere manier had ik dat gedaan. Ik stond er vlak naast.

Het meisje fronste haar wenkbrauwen en nieuwsgierig hield ze haar hoofd scheef. 'Jeetje, wat ben jij een lelijk jongetje.'

Ik wist niet zeker wat ik daarop moest zeggen, dus ik zei helemaal niets. Ik wist dat ik niet lelijk was. Tante Jo zei altijd dat ik bofte dat ik op mama leek in plaats van vervloekt te zijn met het uiterlijk van papa. Hoewel, ik had een foto van papa, de enige die ik voor tante Jo verborgen wist te houden. Hij leek wel een filmster, zo stond naast zijn roestige Ford, dezelfde als waar hij in had gereden toen...

‘Je kleren zien er ook versleten uit.’ Ze had een vreemd accent, klonk een beetje als James Bond, maar niet helemaal.

Er kwam een piep uit de radio, die Rick Springfield en alles overstemde. Ik zette hem uit, duwde de antenne in en klom opeens op de bank om aan de andere kant van het meisje plaats te nemen. Opnieuw wist ik niet waarom. Een inwendig stemmetje schreeuwde dat ik moest wegrennen. Dit was immers een meisje. Ik had niets te zoeken bij meisjes, vooral niet bij een als zij, tuttig en netjes en ruikend naar bloemen. Maar ik rende niet weg. Ik klom zo op die bank en ging naast haar zitten, het vreemde gefladder in mijn buik negerend.

Ik knikte naar de vrouw naast de SUV. ‘Is dat jouw mama?’

‘Nee, niet mijn moeder.’

‘Waarom kijkt ze dan naar jou?’

‘Dat is wat ze doet.’

‘Het is een beetje griezelig.’

Hier moest het meisje om glimlachen, maar meteen viel haar gezicht weer in de plooi, alsof ze niet wilde dat ik zag dat ze glimlachte, alsof het iets was wat ze niet zomaar prijs gaf. ‘Wat voor jongetje loopt er nou in z’n eentje over een begraafplaats? Waar zijn je ouders?’

‘Dood.’

‘Echt? Wie heeft ze gedood?’

Niet wat heeft ze gedood of hoe gingen ze dood, maar wíe heeft ze gedood. Alsof dood door de hand van een ander het meest logische was.

‘Wat lees je?’ vroeg ik om op een ander onderwerp over te stappen. Ik wilde niet praten over mama en papa, niet nu. Dat hadden we vandaag al genoeg gedaan.

Ze hield het boek omhoog zodat ik het omslag kon zien – *Grote verwachtingen* van Charles Dickens. De rug van de paperback was bijna wit van de vouwen, zo vaak geopend en dichtgeslagen dat de kleur verdwenen was, vervaagd en weggebarsten. Het omslag was er niet veel beter aan toe. Het boek oogde wel duizend jaar oud, een verloren voorwerp dat van de bodem van een doos in iemands kelder was gered.

‘Gaat dat over de jongen en het vlot?’

‘Hm. Lelijk en ongeschoold, zie ik.’

‘Wat wil je daarmee zeggen?’

‘Jij denkt aan *De lotgevallen van Huckleberry Finn*. Dat boek is niet eens geschreven door Dickens. Twain heeft het geschreven. Twain is een prutsers. Twain is niet eens zijn echte naam. Hij was gewoon een loods die een paar gedachten wist neer te krabbelen als hij niet gokte en dronk.’

Ik had niets gelezen van Twain of Dickens. Mijn leesplank bestond uit de helft van de titels uit de Hardy Boys-verzameling en enkele tientallen stripboeken. Ik kende niemand die Twain of Dickens las, zelfs niet mijn ouders of tante Jo. ‘Waar gaat *Grote verwachtingen* over?’

De vrouw bij de SUV had dichterbij weten te komen. Ik had haar niet zien bewegen, maar ze bevond zich nu op slechts een meter of drie van ons, keek vanuit haar ooghoek en luisterde ongetwijfeld naar elk woord.

Het meisje sloeg haar ogen neer op het boek in haar gehandschoende handen. ‘Het gaat over alles wat er echt toe doet.’

‘Ik begrijp ’t niet.’

‘Dat zou je ook niet begrijpen.’

‘Mag ik het zien?’ Ik reikte naar het boek en ze schoof geschrokken terug naar haar kant van de bank. De vrouw kwam langzaam dichterbij en bleef staan toen het meisje haar ogen naar haar opsloeg.

Het meisje legde het boek op de bank en schoof het met haar vingertoppen naar me toe. Dit leek de oudere vrouw te kalmeren.

Ik pakte het boek op en las de beschrijving op de achterkant.

‘Ik heet Stella,’ zei het meisje. ‘Ik ben genoemd naar het meisje in dat boek, alleen is haar naam Estella.’

Ik gaf haar het boek terug. Ik verwachtte half dat ze het mij over de bank zou laten schuiven, maar dat deed ze niet. Ze rukte het uit de lucht en plaatste het terug op haar schoot. ‘Als een meisje je vertelt hoe ze heet, is het wel zo beleefd om wederkerig te zijn.’

‘Wederkerig?’

Ze slaakte een zucht. ‘Om te reageren, hetzelfde te doen.’

‘O, ik heet Jack, Jack Thatch.’

‘Een gewone naam voor een gewone jongen. Wat is je echte naam? Niemand wordt echt “Jack” genoemd, het is meestal het informele voor “John” wat ik nooit logisch heb gevonden – niet als Mike en Michael, het is meer als Bill en William, wat zelfs vreemder is.’

‘Mijn volle naam is John Edward Thatch,’ vertelde ik haar. ‘Maar iedereen noemt me Jack.’

‘Natuurlijk. En wie is Edward voor jou? Vast en zeker een familienaam.’

‘Mijn vader heette Edward. Iedereen noemde hem Eddie. Hoe oud ben je? Je praat raar.’

Haar blik gleed af naar de vrouw, daarna naar het omslag van haar boek. Ze friemelde aan de bladzijden. ‘Ik ben acht.’

‘Je klinkt niet alsof je acht bent. Ik ben ook acht.’

‘Nou, jij klinkt ook niet alsof je acht bent.’

‘Stella?’ De vrouw zei dit op een lage, bijna verwijtende toon, waarbij het bijna leek alsof ze de naam letter voor letter uitsprak. ‘We moeten gaan.’

Stella zuchtte weer en sloot haar ogen. Ze zei zachtjes iets, voor mij te zacht om te kunnen verstaan, maar de oudere vrouw leek haar woorden wel te verstaan, ook al stond ze verder weg.

De vrouw schudde haar hoofd en Stella fronste, gleeed van de bank af en streek met één hand haar rok glad. Ze liep over het gras naar de vrouw.

‘Dag,’ zei ik, en ik bracht een hand omhoog.

Ze stopte en draaide zich naar me om. ‘Het was me een genoegen om kennis met je te maken, John Edward Jack Thatch.’

Terwijl ze dat zei, begon ze de heuvel op te lopen naar de gereedstaande SUV. De vrouw volgde in haar kielzog. Op het moment dat de vrouw zich omdraaide, tijdens het ronddraaien, ving de wind de rand van haar jas, en ik zag iets eronder, een beeld dat me nog steeds helder voor de geest staat: tegen haar been rustte de loop van een hagelgeweer.

Ik keek toe terwijl Stella achterin stapte. De vrouw sloot het portier achter haar en daarna was ze verdwenen, verloren achter donkergetinte ramen die steeds kleiner werden naarmate ze verder wegreden.

2

‘Er ligt tien dollar op het aanrecht, voor de pizzakoerier. Ik heb al besteld. Als hij aanbelt, geef je hem die helemaal, acht voor de pizza en twee dollar fooi, begrepen?’

‘Begrepen,’ reageerde ik. Mijn ogen waren aan de televisie gekluisterd. Tante Jo scoorde vorig jaar een Atari 2600 op een rommelmarkt, en bij het videospelletjessysteem zat een doos met spelcartridges. Pac-Man was nu mijn favoriete keuze, en ik was er vrij goed in. In Miss Pac-Man was ik zelfs nog beter, maar om dat te spelen moest ik naar de speelhal. Pitfall was ook leuk.

‘Luister je eigenlijk wel?’

‘Pizza, geld, fooi, begrepen,’ mompelde ik.

‘Oké, en wat doe je niet zolang ik weg ben?’

‘De deur opendoen.’

‘Behalve voor de pizzakoerier.’

‘Behalve voor de pizzakoerier.’

Tante Jo boog zich voorover en kuste me op mijn hoofd. Haar uniform rook naar pannenkoeken en verbrande toast. ‘Ik sluit vanavond af, maar zou rond middernacht thuis moeten zijn. Als ik geluk heb misschien iets eerder.’

‘En als de pizzabezorger nou een moordenaar is die met een bijl zwaait en mij in kleine stukjes wil hakken?’

‘Goed, dan geef je hem geen fooi. Ik moet ervandoor.’ Even later was ze de deur uit, een spoor van verse sigarettenrook achterlatend.

Blinky het spook ving mij in de hoek en ik verloor mijn derde leven, game over. ‘Verdorie.’

Toen ik jonger was, nam tante Jo een reeks oppassen in de arm als ze naar haar werk ging. Dat stopte toen ik vorig jaar zeven jaar werd. Ze kon het zich niet veroorloven. Ze zei dat het goedkoper zou zijn als ze het werk oversloeg dan dat ze ging werken en iemand huurde om op mij te passen. Ik had toch geen oppas nodig. De meesten zaten met hun vriendje te pra-

ten aan de telefoon (een aantal in levenden lijve) en ze negeerden me allemaal volledig.

We kwamen tot een regeling. Geen oppassen meer, en zij zou me een dollar geven om uit de problemen te blijven en ik mocht kiezen wat ik wilde eten. Ik koos altijd voor pizza. Er was niets lekkerder dan pizza. Een deel van mijn verworven rijkdom gebruikte ik om stripboeken te kopen. De rest ging in een jampot die ik onder mijn bed verstopte. De laatste keer dat ik telde, had ik tweeëndertig dollar gespaard.

Ik kwam overeind, rekte me uit en liep naar het raam.

Tante Jo liep ongeveer een huizenblok verderop, aan de overkant. Ik wachtte tot ze de deur binnenging van Krendal's Diner, waar ze werkte, telde tot tien, deed vervolgens mijn schoenen aan en glipte de flat uit.

Ik stak de gang over en klopte op de deur van flat 304. Toen er niemand opendeed, klopte ik nog eens, ditmaal harder. Ik stond net op het punt om een derde keer aan te kloppen toen de deur ongeveer tien centimeter openging, tegengehouden door het metalen veiligheidskettinkje.

Er verschenen twee kraalogjes vanachter de deur. Die ogen zaten achter een dikke bril die in het midden met plakband bij elkaar werd gehouden en op de neus zat van een gerimpeld oud gezicht met een weerbarstige bos grijs haar. Miss Leech. 'Wat?'

'U hebt boeken, toch?'

'U hebt boeken? Is dat echt een gepaste begroeting voor een van je bejaarden?'

Ik wist dat Miss Leech boeken had, omdat ze de korte periode tussen de oppassen en het moment dat tante Jo me vorig jaar alleen thuisliet op me paste. Ze had planken vol met boeken, en ook kranten. Tante Jo zei dat ze een hamsteraar was.

'Ik ben op zoek naar *Grote verwachtingen* van Charles Dickens.'

'Charles Dickens?'

'Ja, die. Hebt u dat?'

Miss Leech keek langs me naar de open deur van mijn flat. 'Waar is je tante?'

'Werken.'

'Je mag jullie flat niet uit als ze aan het werken is.'

'Ik ben er niet echt uit. Hij is daar.' Ik gebaarde naar de openstaande deur. 'Als u me het boek uitleent, mag u een stuk van mijn pizza.'

Haar ogen fleurden op. 'Heb je pizza?'

'Nog niet, maar hij komt zo.'

Miss Leech had een zwak voor pizza, vooral voor pepperonipizza. Soms

deed ze zelfs ananas op haar pizza. Tante Jo zei dat ze wel eens seniel kon worden; ik denk dat ik het daarmee eens was. Ananas had niets te zoeken op een pizza.

Ze sloot de deur, haalde hem van het kettinkje en liet me vlug binnen. ‘Ja, ik heb boeken. Ik heb heel veel boeken. Volgens mij heb ik dat ergens staan.’

Toen ze de deur wilde dichtdoen, herinnerde ik haar eraan dat we de pizzabezorger wel moesten horen. Ze liet hem twee centimeter openstaan. Eigenlijk wilde ze het niet. Ik betrapte haar erop dat ze twee keer omkeek. Miss Leech was een keer beroofd, ongeveer tien jaar geleden, had tante Jo me verteld. Ze braken gewoon dwars door de deur, kwamen de flat in en deden slechte dingen. Niemand vertelde me precies wat die slechte dingen konden zijn geweest, maar ze kwam niet veel buiten. Ze zei dat ze haar naar huis hadden gevolgd en zolang ze niet meer naar buiten ging, kon niemand haar op de terugweg volgen. Tante Jo kocht haar boodschappen als ze naar de winkels ging. Ik geloof niet dat ik Miss Leech ooit buiten het gebouw heb gezien.

‘Ik zal de deur wel in de gaten houden,’ zei ik. ‘Gaat u het boek maar zoeken.’

Dit leek haar te kalmeren.

Ze knikte en begon haar zoektocht door de woonkamer, waarbij ze goed uitkeek dat ze niet een van de krantenstapels omverliep. ‘Het is goed om te zien dat je interesse hebt in de klassiekers, maar denk je niet dat je zou moeten beginnen met iets in de trant van Huckleberry Finn? Mark Twain is zoveel beter dan die Brit ooit was. Dickens schrijft altijd zo bloemrijk en wollig. Soms denk ik dat hij het omslag controleerde om weer te weten welk boek hij aan het schrijven was, hij gaat zo op in zijn eigen woorden. Twain is mooi en direct, ter zake, veel beknopter.’

‘Dit is voor school,’ loog ik.

‘Is school alweer begonnen?’ Haar stem klonk gedempt. Ik zag haar niet meer, ze moest ergens aan de andere kant van de kamer zijn.

‘Pas over twee weken, maar Mrs. Thomas droeg ons op het in de zomer te lezen.’

‘Lijkt me gevorderd lezen voor de derde klas.’

‘Ik ga naar de vierde.’

‘O, goed dan...’

Ik had geen idee welke klas dit boek normaal zou lezen, als het al werd gelezen.

‘Hebbes!’ zei ze. Dit werd gevolgd door een klap.

‘Alles goed?’

‘Ja. Ja. Het is mijn encyclopedie. Die boeken moeten eigenlijk op een plank staan, maar ze nemen zo veel ruimte in.’

Ze verscheen weer in beeld, haar haren zelfs nog meer verfromfaaid dan toen ze verdween, met een paperback in haar hand. ‘Ik heb echt fijne herinneringen aan dit boek. Zodra jij het uit hebt, moet ik het misschien maar weer eens lezen. Je brengt het toch wel terug, hè?’

Ik knikte en reikte naar het boek.

‘Ik vermoed dat jouw tante je “met de hand” opvoedt, zagezegd.’ Hier dacht ze even over na. ‘Veel overeenkomsten tussen jou en de jonge Pip, vermoed ik.’

‘Wat betekent “met de hand”?’

Ze glimlachte. ‘Ik wil het verhaal niet voor je verpesten. Je zult het snel genoeg snappen.’

Op het omslag was een afbeelding van een jongetje en een meisje, beiden gekleed in vreemde kleren. Het jongetje glimlachte, het meisje niet.

We wachtten op de pizzakoerier. Hij had geen bijl.